

KONCEPT IZRADE MONOGRAFIJE

Sjećam se ...

svjedočanstvo jednog vremena: COVID-19 u Bosni i Hercegovini

Mostar/Sarajevo 2026.

1. UVOD

Pandemija bolesti COVID-19 predstavlja jedno od najznačajnijih društvenih, zdravstvenih i civilizacijskih iskustava suvremenog doba. U razdoblju od 2020. do 2023. godine duboko je utjecala na svakodnevni život građana, funkcioniranje zdravstvenog sustava, javnih institucija, obrazovanja i društvenih odnosa u cjelini.

Iako je od početka pandemije prošlo relativno kratko vrijeme, već se uočava postupno potiskivanje sjećanja, gubitak osobnih perspektiva i slabljenje svijesti o razmjerima izazova s kojima se društvo suočavalo. Upravo iz tog razloga javlja se potreba za sustavnim, odgovornim i dostojanstvenim bilježenjem tog razdoblja.

Monografija „Sjećam se – svjedočanstvo jednog vremena: COVID-19 u Bosni i Hercegovini“ zamišljena je kao trajni zapis iskustava pandemije COVID-19 u Bosni i Hercegovini. Njezina je svrha očuvati osobna i profesionalna svjedočanstva ljudi koji su to razdoblje živjeli, radili u izvanrednim okolnostima i snosili osobne, profesionalne i emocionalne posljedice pandemije.

2. CILJEVI MONOGRAFIJE

Ciljevi izrade ove monografije su:

- očuvati kolektivno pamćenje pandemije COVID-19 u Bosni i Hercegovini
- dokumentirati iskustva različitih društvenih skupina
- stvoriti vjerodostojan povijesni izvor za buduće generacije
- prikazati ljudsku dimenziju pandemije izvan statističkih i administrativnih okvira
- omogućiti prostor za osobno svjedočenje, refleksiju i sjećanje

3. KONCEPT I STRUKTURA MONOGRAFIJE

Monografija je koncipirana kao kombinacija dokumentarnog zapisa i svjedočanstva, s jasno definiranim cjelinama.

I. Uvod

- kontekst nastanka publikacije
- značaj bilježenja iskustava
- uloga pamćenja u javnom zdravstvu

II. Kronologija pandemije COVID-19 u Bosni i Hercegovini

- pregled ključnih događaja
- faze pandemije
- osnovni epidemiološki i organizacijski okvir
- bez interpretacija i vrijednosnih sudova

III. Svjedočanstva

Središnji dio monografije čine autorski tekstovi podijeljeni u tematske cjeline:

1. Zdravstveni radnici
(liječnici svih usmjerenja, medicinske sestre/tehničari, zdravstvena administracija)
2. Javno zdravstvo i institucije
(zavodi za javno zdravstvo, krizni stožeri, uprava, donositelji odluka)
3. Mediji i novinari
(iskustva informiranja javnosti, rad pod pritiskom, odgovornost i etika)
4. Građani i obitelji
(svakodnevni život, izolacija, gubici, solidarnost)

IV. Analitički osvrt

Zaključno je potreban kratak osvrt na proces izrade monografije i sažetak prikupljenih iskustava. Ovaj odjeljak bi bez politizacije odgovorio na pitanja:

- što smo naučili
- što je sustav izdržao
- gdje su bile slabosti

4. ETIČKI OKVIR

Svi prilozi moraju poštivati sljedeća načela:

- autentičnost i osobna odgovornost autora
- zabrana vrijeđanja, optuživanja i neprovjerenih navoda
- poštivanje dostojanstva svih osoba koje se spominju
- svijest o odgovornosti prema javnosti i povijesnom pamćenju

Autori snose odgovornost za sadržaj svojih tekstova, a uredništvo zadržava pravo odbiti priloge koji ne zadovoljavaju etičke i profesionalne standarde.

5. SADRŽAJ, JEZIK I OBRADA

Svaki prilog mora sadržavati:

- ime i prezime autora
- osnovne identifikacijske podatke (ustanovu u kojoj je radio ili grad u kojem je živio u vrijeme pandemije)
- po mogućnosti fotografiju autora

Kako bi tekst se uklopio u cjelinu, imao bi zadane okvire:

- tekst duljine do dvije stranice A4
- tekstovi se zaprimaju na bosanskom ili hrvatskom jeziku
- lektoriraju se u skladu s odabranim jezičnim standardom
- ne provodi se stilističko ujednačavanje koje bi narušilo autentičnost izraza

6. DINAMIČKI PLAN REALIZACIJE

Početak: veljača 2026.

Završetak: siječanj 2027.

Faza 1 – Priprema (1–2 mjeseca)

- definiranje koncepta i uredničkih smjernica
- formiranje uredničkog tima
- izrada i objava javnog poziva

Faza 2 – Prikupljanje materijala (5–6 mjeseci)

- zaprimanje i evidencija tekstova
- komunikacija s autorima
- osnovna tehnička i jezična obrada

Faza 3 – Uređivanje i produkcija (2–3 mjeseca)

- konačna selekcija tekstova
- lektura i korektura
- grafička priprema i prijelom
- tisak

Faza 4 – Objavljivanje i predstavljanje (1 mjesec)

- tiskano izdanje
- digitalna verzija
- javna promocija monografije

7. UREDNIK I UREDNIČKO VIJEĆE

Urednik monografije odgovoran je za cjelokupnu koncepciju, uredničku dosljednost i konačni sadržaj publikacije. Njegova je zadaća koordinirati sve faze izrade monografije, osigurati stručnu i etičku utemeljenost sadržaja te voditi proces od zaprimanja tekstova do konačne objave.

Uredničko vijeće (do 6-7 članova) čine isključivo radnici Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, različitih struka i profesionalnih profila, okupljeni s ciljem zajedničkog i odgovornog rada na ovom izdanju. Rad uredničkog vijeća temelji se na timskom pristupu, međusobnom uvažavanju stručnosti te zajedničkoj odgovornosti za sadržaj i poruku monografije.

Zadaća uredničkog vijeća je razmatranje pristiglih priloga, osiguravanje stručne, etičke i sadržajne usklađenosti tekstova, kao i očuvanje integriteta i vjerodostojnosti publikacije. Uredničko vijeće ne djeluje kao cenzorsko tijelo, već kao stručno tijelo koje osigurava da svi objavljeni prilozi budu u skladu s temeljnim načelima profesionalnosti, odgovornosti i poštovanja prema svim sudionicima i čitateljima.

8. FINANCIJSKI OKVIR I DISTRIBUCIJA MONOGRAFIJE

Izrada monografije „Sjećam se – svjedočanstvo jednog vremena: COVID-19 u Bosni i Hercegovini“ podrazumijeva jasno definirane organizacijske i financijske aktivnosti koje obuhvaćaju cjelokupan proces – od prikupljanja materijala do završne distribucije publikacije.

Troškovi izrade monografije obuhvaćaju sljedeće cjeline:

- organizaciju i koordinaciju uredničkog rada
- tehničku obradu i pripremu pristiglih tekstova
- lekturu i jezičnu obradu na bosanskom i hrvatskom jeziku
- grafički dizajn i prijelom publikacije
- pripremu za tisak i tisak određenog broja primjeraka
- digitalnu pripremu i izradu elektroničke verzije publikacije
- logistiku i distribuciju tiskanih primjeraka

Financijska sredstva za realizaciju projekta mogu se osigurati iz sredstava Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, kao i putem drugih zakonitih izvora, uključujući potporu institucija, donacija ili projektnih sredstava, u skladu s važećim propisima.

Distribucija monografije planirana je na sljedeći način:

- primjerci za institucije i ustanove iz sustava zdravstva
- primjerci za autore i sudionike projekta
- primjerci za obrazovne i znanstvene ustanove
- primjerci za knjižnice i archive
- ograničena distribucija za širu javnost
- digitalna verzija dostupna putem službenih mrežnih stranica Zavoda

Cilj distribucije nije komercijalna prodaja, već dostupnost, očuvanje i trajno dokumentiranje sadržaja od javnog značaja. Monografija se promatra kao javno dobro i trajni zapis jednog iznimno važnog razdoblja u suvremenoj povijesti Bosne i Hercegovine.